

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΑ ΣΥΜΒΕΒΗΚΟΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΒΕΔΛΟΕ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΩΡΑΝ ΤΟΥ ΔΕΙΠΝΟΥ

ΤΟ ΥΠΟΓΕΙΟΝ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ

ΑΙ ΜΕΓΑΛΑΙ ΜΟΝΑΡΧΙΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΚΟΥΡΣΙΟΥΜΠ

ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΙΑΣ

"Η πρώτη συνάντησις. — 'Η νοσολογία τοῦ κ. λοχαγοῦ — 'Ο λέθης τῆς τύχης. — 'Η Κλεοπάτρα. — 'Η πρώτη φυλάκεισσ.

I

Τὰ πράγματα εἶχον καταντήσει τραγικά· ίερεῖς πλατυτράχηλοι καὶ ἐρυθρόδερμοι, κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖρας σημαίας καὶ ἐπόμενοι μουσικοῦ θιάσου ἀπαρτιζομένου ἐκ μιᾶς κλαπαδόρας, ἐν δὲ κλαρινέτοις καὶ ὄλγων χαλκίνων ὄργανων, ἀσκολουθούμενοι δὲ ύπολοφοτοῦ πλήθους, διέσχιζον τὴν δόδον Σταδίου, καθ' ἧν στιγμήν ἐπιστρέφοντες ἐκ τίνος ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ρωσίᾳ ἐκδρομῆς μου, μετέβαινον πλή-

ρης θαλερῶν ἐντυπώσεων οἴκος, ἀγνοῶν τὰ τοῦ βουλγαρικοῦ πραξικοπήματος καὶ τὰ τοῦ ἀθηναϊκοῦ πάροξυσμοῦ. Τὸ εἶχεν ἡ μοῖρα μου νὰ συναντῶ τότε πανταχοῦ διόθεν διηρχόμην διαδηλώσεις κατὰ τὸ ταξειδίόν μου ἔκεινο. Ἐνθυμοῦμαι, ὅτι μόλις ἐγκαταλείψας τὰ αὐστριακὰ σύνορα, ἐξῆλθον εἰς Βαλατσίνσκη, ἡ πρώτη συνάντησις μου ἦσαν ιερεῖς πάλιν μετὰ λαοῦ, διερχόμενοι ἐν λιτανείᾳ τὰς δόδους καὶ ἐπικαλούμενοι τὸν ὄψιστον, ἵνα ἐξαποστείλῃ βροχὴν εἰς τὰ διατρέχοντα τὸν ὕστατον κίνδυνον ὄρετικωταταρωσικὰ ἀγκουράκια. Ἐνῷ ἐπέστρεψε εἰς Ἑλλάδα τοὺς πρώτους οὓς συνάντησα ἦσαν κατὰ κακήν μου τύχην, πάλιν σημαιοφόροι ιερεῖς, διασχίζοντες τὰς δόδους τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐπικαλούμενοι τὸν κ. Δηλιγιάννην, ἵνα διασώσῃ τὴν διατρέχουσαν τὸν ὕστατον κίνδυνον Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν.

— Τί τρέχει; ἡρώτησα τὸν ἀμαξηλάτην μου, δεικνύων τὴν διαδήλωσιν.

— Νὰ, οἱ Βουλγαροί μᾶς πῆραν τὴν Μακεδονίαν, μοὶ ἀπεκρίθη, μὲ τόνον ἐλληνος ἥθοποιοῦ, ὑποδυμένου τὸν Ἐρνάνην, καὶ χροτκλίζων ἀπειλητικῶς, ἐναντίον τῶν Βουλγάρων βεβαίως, τὴν μάστιγά του, προσέθεσε: "Αμ δὲν θὰ τὸ χάψουν αὐτὸ τὸ λουκοῦμι!

Δέν ἔχρειάζοντο περισσότερα διὰ νὰ ἐννοήσω· διαροξυσμός τοῦ ἀμαξηλάτου μου καὶ αἱ ὄψεις τῶν διαδηλωτῶν μοὶ ἐδωκαν ἴδεαν περὶ τοῦ ἐν γένει πατριωτικοῦ ἐξερεθισμοῦ τῆς πόλεως καὶ περὶ τῆς σοβαρότητος τῶν πραγμάτων. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς δὲ ἔκεινης ἤρξατο καταλαμβάνουσά με μελαγχολία. Προκίσθημα ἀλγεινὸν, ἀλγεινοτέρας δεκαμήνου παραμονῆς ύπο τὰ ὅπλα.

Ἐν τῇ οἰκίᾳ μου μὲ ἀνέμενε σοβαρωτέρα ἔκπληξις. "Εμαθον ὅτι εἶχον κληθῆ μὲ τὰς πρώτας δύο ἡλικίας εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ καὶ μετ' ὅλιγας ἡμέρας ὥφειλον νὰ παρουσιασθῶ. Ἐνῷ τὸ πρᾶγμα μοὶ ἀνηγγέλλετο τόσον ἀπλῶς μεταξὺ τῶν ἀσπασμῶν ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ μου, δικιρότερος ἀδελφός μου, ἵνα μὲ χαιρετίσῃ ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ μοῦ καταστήσῃ γνωστὴν τὴν θέσιν τῶν πραγμάτων, μοὶ

ἀνέγνωσε μετὰ στόμφου περικοπήν ἐνὸς ἐκ τῶν μυρίων λόγων τοῦ κ. Δηλιγιάνη, καὶ ἐνθουσιῶδες ἄρθρον ἐκπνευσάσης ἥδη ἐφημερίδος.

— Λοιπὸν τὰ πράγματα εἶναι σοβαρά, ἐψιθύρισα, καὶ ἥρχιτα νὰ σκέπτωμαι ὅτι τὸ ἐν Εὐρώπῃ ταξεδίον μου θὰ μοὶ ἔργαινεν ὀλίγον ζυνόν. Ἐν τούτοις, ἥρχιτα νὰ συγνθίζω μὲ τὴν ἐπικειμένην δυστυχίαν μου. Τί ἥδυνάμην νὰ κάμω, ὑπέκυπτα, θεωρῶν τὴν ἀστατίαν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων καὶ τὸ εὐέξαπτον τῶν συμπολιτῶν μου.

Εἶχον παρέλθει ὀλίγαι τῷ μέραι καὶ μετὰ δεκάδος συστρατιώτων μου, ἀναβάντες ἐφ' ἀμαξῶν μετέβημεν ἀπὸ τοῦ στρατολογικοῦ γραφείου εἰς τὸ σύνταγμά μας. Ο στρατῶν ἥτο πλήρης, οἱ δὲ στρατιώται, ἀρτί καταταχθέντες καὶ φέροντες παντοίας στολάς, παρετάσσοντο ἐν τῷ θιλάμῳ καὶ ἡκροῶντο τοῦ ἐν σχανακτήσει εὐρισκομένου λοχαγοῦ τοὺς λόγους. Ο λοχαγὸς εὐρίσκετο ἐν τῷ δικαίῳ τοῦ στρατιώτης τις ἐκ τῶν πλησίον χωρίων, Δέδες Παπαδέδες καλούμενος, εἴχεν ἔξασκήσει ἐντὸς τῆς ἔξαθεν τοῦ στρατῶνος ἑρήμου σκοπιᾶς ἐν δικαιώμα, ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τῆς φύσεως, ἀλλὰ ἀπαγγειλμένον ὑπὸ τῆς διαταγῆς τοῦ Συντάγματος. Ο λοχαγὸς μας δὲν ἥτο πρότυπον στρατιώτης πειθαρχίας, διὸ δὲν εἴχεν ἔξαφθῇ τόσον ἐκ τῆς παραβολῆς τῆς διαταγῆς τοῦ συντάγματος, ὅσον ἐκ τοῦ κινδύνου, διὸ φαντάσθη ἀνερχομένης εἰς τὴν διὰ πάσῶν, ἐκραύγαζεν:

— Βρέ, αὐτὸρχίσουν νὰ μαχαρικίζουν ὅλης εἰς τὴν σκοπιάν, ὅπως ἔκαμες σὺ, θὰ μάς πιάσῃ ἐδῶ καμμιά περιπνευμονίκ, ποῦ δὲν θὰ μείνῃ ρουθοῦνι ζωντανό, καὶ ἐδῶ ἥλθαμε ἡμεῖς νὰ ὑπηρετήσουμε τὴν πατρίδα.

Αἱ γνώσεις τῆς νοσολογίας τοῦ λοχαγοῦ μᾶς ἤσαν ὀλίγον παράδοξοι, οἱ δὲ στρατιώται ὅσοι μὲν ἐνδουν τὰς ἴδιοτρόπους ἴδεας περὶ τῶν αἰτίων τῶν νοσημάτων τοῦ κ. λοχαγοῦ, ἐμειδίων ὑπὸ τοὺς ἀρτίστες μύστακας τῶν, οἱ δὲ ἄλλοι μετὰ κατανύξεως ἡκροῶντο τὴν θερμὴν εὐγλωττίαν τοῦ λοχαγοῦ, ὅστις, θνα νὰ δώσῃ ζωπότερον χρωματισμὸν εἰς τὰ λεγόμενά του, παρίστα καὶ διὰ σχημάτων τὴν πρᾶξιν τοῦ στρατιώτου, ἐξ ἥς διέτρεξαν τὸν κινδυνὸν οἱ ἀνδρες νὰ πάθωσιν ἐκ περιπνευμονίας.

Μετὰ τὴν πρώτην αὐτὴν διδασκαλίαν, καθ' ἥν ἀνεμιγόντο τὰ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντα τῶν κληθέντων ἐρέδρων πρὸς τὰν παρατολμὸν πρᾶξιν τοῦ στρατιώτου, ἐκλήθημεν πέριξ πελωρίας χύτρας, θνα λάθωμεν τὸ συσσίτιον μας. Η ὄρεξις δὲν μας ἐλείπειν, ἥ δὲ εὐθυμία, ἥ διάχυνομένη κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς κατατάξεως, ὅτε ἡ πειθαρχία εἶναι χαλαρωφένη εἰσέπειται, καὶ αἱ ράχεις τῶν ἀνδρῶν δὲν ἔχουν ὑποστῆ τὴν ἔξαντλητικὴν πτέσιν τοῦ γερμανοῦ, ὡς καλεῖται εἰντὸν στρατιώτηκή γλώσση ὁ στρατιώτης σάκκος ἔκεντος πλειότερον τὴν ὄρεξιν μας. Ήχυτρα ἥγειρεν ἀνθύμιασμόν· Ἐντὸς ἐρυθροῦ ζωμοῦ ἐφείνυντο ἐπιπλέοντας ἀναριθμέτες τεμάχια ψρέατος καὶ μακαρονίων,

ἔκαστος δὲ προσερόχμενας ἀνελάμβανε τὸ ἀνηκον ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς χύτρας. Τὰ χεῖλη τῶν προσερχομένων διεγέλων, καὶ ἡ ὄρεξις, ἡς μᾶς ἐπιτραπή ἥ ἔκφραστις, ἵτο ζωγραφισμένη ἐπὶ τῶν προσώπων. Η σκηνὴ αὕτη μοι ἀνέμνησε τὸν ἐκ Μόσχας λέβητα τῆς τύχης. Ἐν Ελλασὶ ὀλίγον γνωρίζουσι τὶ σημικίναι λέβητας τῆς τύχης. Εἰναι ἀπὸ τὰ ἀγνωστα πράγματα, τὰ ὅποια δὲν ἐφθασαν μέχρις ἡμῶν, διὸ αἱ, μοὶ ἐπιτραπή νὰ ἐγκαταλείψω πρὸς στιγμὴν τὴν χύτραν τοῦ λόχου, καὶ νὰ ἀνατρέξω εἰς τὸν λέβητα τῆς Μόσχας. Πελώριος λέβητης, πλήρης ζωμοῦ, ψρέατος καὶ λαχάνων, καὶ ἄλλων ὑπόπτων καὶ μὴ ἀντικειμένων, εύρισκεται ἐτίνι παραπήγματι, πλησίον τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ. Τὸ παράπηγμα καὶ ὁ λέβητης κυκλοῦνται ὑπὸ πλήθους ἐργατῶν, οἵτινες εἰσερχόμενοι καταθέτουσι δύο καπίκια ἔκαστος, κατὰ σειρὰν λαμβάνοντες πελωρίαν περόνην, καὶ ἀφίνονται ἐλέυθεροι νὰ βυθίσωσιν ἀπακταύτην ἐν τῷ λέβητι, καὶ ὅτι, τις ἐκεῖθεν ἀνασύρωσιν, ἀποτελεῖ τὸ τυχηρὸν γεῦμα τῶν. Εάν ἡ τύχη βοηθήσῃ τὸν περίεργον τοῦτον ἀκοντιστήν, τὸν βλέπετε ἀπερχόμενον καὶ ἀποκομίζοντα σπουδαῖον τεμάχιον ψρέατος, ἄλλως, περιοριζόμενον εἰς τεμάχιον μόνον λαχάνων. Τὸ θέαμα τῆς ἀγρυπνίας τῆς τροφῆς εἶναι ἀρκετὰ περίεργον καὶ ἔξαχως κωμικόν. Είναι εἰδὸς τυχηροῦ παιγνιδίου. Εν τοῖς προσώποις τῶν παρισταμένων καταφαίνεται τὸ ἐνδιαφέρον, μεθ' οὐ παρακολουθοῦσι τὸν κρατοῦντας τὴν περώνην. Ως δὲ συμβαίνει ἐν αἰθούσῃ χαρτοπαιγνίου, ἐν ἥ δηλη ἡ δυσμένεια τῶν παικτῶν στρέφεται ἐνστίκτως κατὰ τοῦ μπάγκου, τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ εἰς τὸ παραπήγμα τοῦ λέβητος τῆς τύχης. "Ολοι ψυχικῶς εἰσὶ διατεθειμένοι ἐναντίον τοῦ κυρίου τοῦ λέβητος, καὶ σιγαλὰ ἐπεύχονται, ἵνα ἐπὶ τῶν ἀκρων τῆς περώνης προστηλωθῇ ἥ ἔκλεκτοτέρα μερὶς τοῦ ἀναμίκτου φαγητοῦ. Η τάξις ὅμως δὲν διαταράσσεται οὐδαμῶς· στρατιώτηκή πειθαρχία ἐπικρατεῖ, ὡς κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ συσσίτιου, ὑπὸ τοῦ λοχίου. Ήδη μετὰ τὴν ἀναδρομὴν ταύτην, ἐπανέρχομαι πάλιν εἰς τὸν στρατῶνα μου.

Είχα ώρισθη ὑπὸ τοῦ ἐπιλογίου μου νὰ μεταβαίνω καὶ ἀντιγράφω τὴν διαταγὴν τοῦ συντάγματος. Μικρὸς θάλασσος μὲ μακράν τράπεζαν, ἐπληροῦτο ὑπὸ στρατιώτων, ἐκ τῆς τάξεως τῶν καλούμενων λιμοκοντόρων. Ξανθὸς δέ τις ἀξιωματικός, ἐκπληρών καθήκοντας ὑπαπειστοῦ, ἀνεγίνωσκε τὴν θειαταγὴν τοῦ συντάγματος, ἐν μέσῳ τῶν λεπτῶν γελάτων ἐνίοτε τῶν γραφέων, οἵτινες συνεγών συνελαμβάνον ἀποδιδρασκούσσας ὄνομαστικάς τινας ἀπολύτους. Εἰς τὸν θάλασσον τοῦτον διερχόμεθα δύο ἥ τρεῖς ὥρας, ἀρκετά εὐχαριστοῦς, τόσῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἐπεφεύγομεν τὰ γυμνάσια καὶ δὲν ἐστερούμεθα κωμικῶν ἐπεισοδίων ἥμέραν τινὰ μᾶλιστα, ἐνθυμοῦμαι ἐν χαριστατον! ἀνθυπασπιστής διοικητὴς τοῦ σρόχου, ἥλιος καὶ, μὲ στρογγύλην ρίνα, προεξέχουσας παρειάς καὶ ἀρκετὰ ἔξεχουσαν γαστέρα ἐν τῇ ἐπισημέτητι στάσις.

τῆς ὑπηρεσίας του ἐπαρουσιάσθη ἵνα ἀναφέρῃ σπουδαῖον γεγονός εἰς τὸν πασπιστήν. Ἐστη ἐνθέσει προσοχῆς, ὅφωσε τὴν χεῖρα του ἐπὶ τὸν γῆσον τοῦ πηλικίου του καὶ μὲ φωνὴν σταθερὰν καὶ βραχυνήν, ὑπόδηλούσαν ὅτι εὑρίσκετο ἐν στενῇ γγωριμίᾳ πρὸς τὰς φιάλας τοῦ οἰνοπώλου, ἐφώνησεν :

— Εὐπειθῶς ἀναφέρω, κύριε ὑπασπιστὲ, ὅτι ἡ Κλεοπάτρα, ἀ πέδρα καὶ ἔκακολουθεῖ ἀ πέδρα. Πάντες ἔμειναμεν ἐκπληκτοί, πλὴν ἔννοεῖται τοῦ ὑπασπιστοῦ. Ἡ ὑπαρξία Κλεοπάτρας ἐν τῷ συντάγματι μᾶς ἐφάγη ἀρκούντως ὑποκτος. Καὶ ἐκαστος ἐν τῇ φαντασίᾳ του ἥρχησε νὰ πλάττῃ ἀναλόγως τῶν ὄρεζεών του τὴν δραπέτιδα Κλεοπάτραν, ἥτις ἐθεσεν εἰς ἀνησυχίαν τὸν ἀνθυπασπιστὴν, τὸν ἀνατρέψαντα πάντα κανόνα γραμματικῆς, ἐν τῷ μέσῳ τῶν δέκα λέξεων τῆς ἀναφορᾶς του. Τὸ πρᾶγμα ἦτο ἀνεξήγητο, ἀλλὰ οὐδεὶς ἐτόλμαξ νὰ ἀπευθύνῃ ἐρώτησιν, ἥτις ἡδύνατο νὰ τῷ στοιχῆσῃ, τὸ ὄλιγωτερον ὄκτω λέξεως φυλακίσεως, καὶ ὄλιγας κολλακευτικὰς ἐκφράσεις περὶ τοῦ ἀτόμου του, ἐκ μέρους τοῦ κ. ὑπασπιστοῦ, διτις ἐθεωρεῖτο ὡς μοναδικὸς εἰς τὴν ἔξεύρεσιν χαρακτηριστικῶν ἐπωνύμων, καὶ ἀπεκάλει ἐκ τῶν γραφέων τὸν μὲν ἀμπελόγα τον τὸν δὲ μονατηριακὸν γάτον, τὸν τρίτον καραβόσ κυλον, καὶ τινα χασαπόμυγκην, καὶ ἡ χωρίς οὐδεὶς νὰ τολμᾷ νὰ ἐκφράσῃ παράπονον διὰ τὴν αὐθαίρετον ταύτην μεταβάπτισιν.

Ἐγὼ, ἀντιγράφων τὴν διαταγῆν, ἀνεπόλουν ὅλας τὰς Κλεοπάτρας ἀς ἐγγράφωσα ἐν τῷ βίφ μου, καὶ εὐχαριστούμην νὰ φανταζωμαι ὅτι ἡ δραπετεύσασα Κλεοπάτρα ἡ παράδοξος αὐτὴ κόρη τοῦ Συντάγματος, ἦτο μία ἀπὸ τὰς γνωρίμους μου, ἐνῷ δὲ ἡ φαντασία μου κατεγίνετο νὰ ἀλματίζῃ, στρατιώτης τις εἰσέρχεται αἴρνης ἐκ μέρους τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ καὶ ἀναφωνεῖ :

— Κύριε ὑπασπιστὲ, φέρουν τὴν Κλεοπάτραν.

— Α! τὴν φέρουν τέλος πάντων ἐψιθύρισα καὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ εὑρέθην πρὸ τοῦ παραθύρου, ἵνα ἴδω τὴν ὥραίσιν δραπέτιδα, ἥτις εἶχεν ἀρχίσει νὰ γίνεται μυθιστορηματικὸν πρόσωπον. Πλὴν φεῦ! Τὰ δυνειρά τῆς φαντασίας διελύοντο πρὸ τῆς πραγματικότητος. Ἡ Κλεοπάτρα, ἡ «Κόρη αὐτὴ τοῦ Συντάγματος», μόνον ὡς ἡρώις τῶν ζωλογικῶν ποιημάτων τοῦ κ. Κόκκου ἡδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ. Ἡ ἀθλία ἦτο ἡμίονος, ἰδιότροπος, ἀπαχθεῖσα δυνάμει τοῦ περὶ καταναγκαστικῶν συνεισφρῶν νόμου, ἐκ τινος μοναστηρίου καὶ χρησιμεύσουσα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ συντάγματος, θελχεῖσα δὲ μπὸ τῆς ἐκτενομένης πρασίνης πεδιάδος, διέλαθε τὴν προσοχὴν τῶν σταυλοφυλάκων καὶ ἀπέδρα. Ἡ ἰδιότροπος ἡμίονος, παροδύθεισα διὰ τὴν καταδίωξιν, ἐφιλοδώρει ἀφειδῶς λακτίσματα εἰς τοὺς στρατιώτας, οἵτινες ἐπανέφερον αὐτὴν εἰς τὰς τάξεις προτοῦ κηρυχθῆ εἰς ἄγνοιαν. Δέν ἡδύνθην νὰ κρατήσω τὸν γέλωτα μὲ ὅλον τὸν σεβασμὸν δινεῖχον πρὸς τοὺς στρατιώτακανονισμούς. Ογέλως μου μετεδόθη καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, δὲ δὲ ὑπασπιστὸς μὲ ἀπέστειλεν εἰς φυλακιστὸν τεσσάρων ἡμερῶν, ἦν χρεωστῷ εἰς τὴν Κλεοπάτραν, καὶ ταῦ προγενέστορας Ἀντώνιον τῆς, τὸν διοικητὴν τοῦ ὄρχου.

* *

Ἔτο ἡ πρώτη φορά καθ' ἣν εἰσηρχόμην εἰς φυλακὴν, καὶ ἡ πρώτη πικρία ἣν ἐδοκίμαζον ἐν τῷ στρατῷ. Ὁτε μετὰ τὸ ἀνακλητικόν, ἤκουσα ὑπὸ τοῦ ἐπιλογίου μου τὸ ὄνομά μου, καὶ τούτου ἐπομένην τὴν λέξιν : τὴν «κούβέρτα σου», ἥτις εἰς τὴν στρατιωτικὴν γλώσσαν σημαίνει : «εἰς τὴν φιλακήν», κατελήφθην ὑπὸ δυσθυμίας καὶ συγκινήσεως, ἡρχισα δὲ νὰ καταρρώμαι ὅλας τὰς Κλεοπάτρας τοῦ κόσμου, ἀπὸ τῆς ἀνάστοις τῆς Αἰγύπτου μέχρι τῆς ἡμίονου τοῦ λόχου μας. Ἀκοῦς ἐκεῖ, διὰ τὴν ἡμίονον τέσσερας ἡμέρας φυλακιστὸν, ἐσκεπτόμην κρατῶν ἐπ' ὄμου τὴν κουβέρταν, καὶ βαδίζων, μεθ' ὅσης κοπώσεως Σίμων ὁ Κυρυναῖος ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ. Ἀκατάληπτα αἰσθήματα μὲ κατελάμβανον, περιέχοντα φόβον ἥμας καὶ θυμόν. Μὰ ἥλθαμεν εἰς τὸν στρατὸν διὰ νὰ μᾶς φυλακίζῃ ὁ πρῶτος τυχῶν ἑυλοσχιστης; Ἐν τῇ παραφορᾷ μου δεέλεεινολόγουνέμαυτὸν καὶ τὴν πατρίδα. Ἐντούτοις, αἱ σοφαὶ αὐταὶ σκέψεις, αἱ γενόμεναι ἐν τῷ ἐρεθίσμῷ μου, δὲν μετήλασσον τὴν θέσιν τῶν πραγμάτων, καὶ δὲσμοφύλαξ, ἀνοίξας τὴν θύραν τῆς φυλακῆς μὲ ὕθησεν ἐν αὐτῇ, οὕτω δὲ εὐρέθην ἐν μέσῳ δεκάδων τιγνῶν τιμωρημένων, οἵτινες φαίνεται, δὲν συνεμερίζοντο τὰς περὶ φυλακῆς ἰδέας μου, καὶ χαρέστατοι ὅλοι ἥστεζοντο καὶ ἐγέλων. Τούς γέλωτάς των ἐπηνέζησεν ἡ ἀπροσδόκητος ἐλευσίς μου.

Ἡ φυλακὴ ἦτο ἐν μεγάλον δωματίον φωτιζόμενον ὑψὸς μόνον παραθύρου. Ἐν τῷ δωματίῳ δὲ τούτῳ, εἰς διπλοὺς θάλαμους νὰ διαιμένωσιν εἴκοσιν ἄνδρες, ησαν πεφυλακισμέοι περὶ τοὺς ἔξηκοντα. Μήτε κλίνη, μήτε ἔτερον σκεῦος ὑπῆρχε, πλὴν δύστωνύμου τινος, διπέρ ἐν τῇ ἴδιαιτέρᾳ στρατιωτικῇ τῆς φυλακῆς γλώσσῃ ἐκαλεῖτο Πηνελόπη. Ἀγνοῶ ἀκριβῶς διατί ἀπεδόθη τὸ δόνομα τῆς συζύγου τοῦ Οδυσσέως εἰς τὸ σκεῦος τοῦτο, ὑπὸ τῶν φυλακισμένων. Αἱ παραδόσεις λέγουσιν, ὅτι ἡ ἐρωτικὴ τρυφερότης καταδίκου τινος, ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ δοθῆσον μα τῆς ἐκλεκτῆς τῆς καρδίας του εἰς τὴν ἀπελπιστικὴν βούταν. Περίεργος τρυφερότης, καὶ περιεργότερος συνδυασμὸς ὄνομάτων καὶ ἀντικειμένων, διαφόρων τὴν φύσιν καὶ τὴν χρήσιν. Περίεργα ἐπίσης εἴναι τὰ ἔθιμα τῶν φυλακῶν, ἰδίως τῶν στρατιωτικῶν. Ἐκεῖ οἱ κρατούμενοι ζοῦν, εἰθυμοῦν, διασκεδάζουν κατ' ἴδιον δλῶς τρόπον. Ἡ φυλακὴ δὲ αὐτοὺς εἴναι ἀπόλαυσις συνηθίζουν εἰς αὐτὴν καὶ δὲν ἔννοοῦν νὰ ἔξελθωσιν καὶ διατί νὰ ἔξελθωσιν; Ποῦ θὰ εῦρουν δλῶς ἔκεινο τὸ ράχατι, ποῦ θὰ εὗρουν δλῶς τὰς διασκεδάσεις, τὰ τραγούδια, τὴν ρακήν, τὴν χαρτοπαιζίαν, τὰς παιδιάς. Ἔως τῆς φυλακῆς εἴναι τὰ γυμνάσια, ἡ φρουρά καὶ ἡ λοιπὴ ἐπίπονος τοῦ στρατιώτου ὑπηρεσία, ἐν τῇ φυλακῇ τὸ dolce far niente, διπέρ μεθερμηνεύεται Ζωὴ καὶ Κότα.

Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν εἰσῆλθον, εἶχον κυριολεκτικῶς γλέντι. Παγούρια πλήρη οἴνου περιεφέροντο ἀπὸ χειρές εἰς χειρα, εἰς τοὺς σταυροποδητές καθημένους στρατιώτας, φορεταὶ δὲ ἡρεστοῦ ὑποτονθαρούς οἱ ζόμενοι δειλῶς κατ' ἀρχάς, ὀλλήνερος δὲν ἔχουν ἐκοκληθερούν ταῖς οἰνοφρεραῖς παραθύροις, ἐπὶ τούς τους τούτους εὐετενεῖτο ἡ φωνή καὶ τὸ φόρμα ἀντήχησαν τέλος ζωηρότετα. Ταῦτα διεδέχθη χορός καὶ ταῦτα πάλιν ξυλο-

κοπήματα, ἔως οὐ εἰσελθοῦσα ἡ φρουρὰ ἀπέσυρε τοὺς ταραχίας, ἀποδιδουσα διὰ τῶν κοπάνων τῶν ὄπλων δ, τι ἐκεῖνοι ἀφειδῶς εἶχον ἐναποθέση εἰς τὰς ράχεις καὶ τὰς παρειάς τῶν συντρόφων των. Ὡραῖον θέμα, ἐσκέφθην, συσπειρώθεις ἐν τινι γωνίᾳ τῆς φυλακῆς μου, καὶ ἐπανέλαβον τὰς κατὰ τῆς Κλεοπάτρας κατάρας μου.

ΘΕΟΔ. ΒΕΔΛΙΑΝΙΤΗΣ

ΤΑ ΣΥΜΒΕΒΗΚΟΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΒΕΔΛΟΕ

(Ἐκ τῶν «Πιραδόξων Ἰστοριῶν» τοῦ Ἐδγάρδου Πόλε)

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1827, διαμένων ἐν Βιργινίᾳ, πλησίον τῆς Καρλοπότεσσιλης, εἶχον ἐκ τύχης σχετιθῆ μετά τίνος νεκροῦ εὐπατρίδου καλουμένου Αὐγούστου Βέδλοε, δστις εἰς πάντας ἐκαμνεν ἐντύπωσιν, καὶ ἐμοῦ δὲ βαθέως ἐκίνησε τὴν περιέργειαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον. Ἡ ὑπαρξίας του μοὶ ἐφάνετο πρόσλημα ἀλυτον, καὶ περὶ τῆς οἰκογενείας του οὐδέποτε ἡδυνήθην νὰ πληροφορηθῶ θετικόν τι. Ποία ἡ καταγωγὴ του; οὐδέποτε ἐμαθον αὐτήν. Καὶ ἐν αὐτῇ δὲ ἔτι τῇ ἡλικίᾳ του, μολονότι τὸν ἀπεκάλεσα νεαρὸν, ὑπῆρχε τι τὸ ἐπιφέρον μοὶ ὑπερτάτην σύγχυσιν. Ἐφαίνετο τῷ ὅντι νέος, καὶ διδοὶς μάλιστα ώμολόγει τοῦτο, ἀλλ' ἐπήρχοντο στιγμαὶ καθ' ἃς δὲν ἐδίσταζον νὰ τὸν ἐκλαμβάνω ὑπέργυρων. «Ο, τι δικασάς ἐν αὐτῷ ἐκίνει πρὸ πάντων τὴν περιέργειαν, ἥτο τὸ ἔξωτερικόν του· ἥτο ὑψηλότατος τὸ σῶμα καὶ λεπτὸς, κυρτὸς καὶ ἔχων τὰ μέλη καθ' ὑπερβολὴν μακρὰ καὶ ἴσχνα, τὸ μέτωπον πλατεύ καὶ ταπεινὸν, κρᾶσιν δλως ἀνακιμικὴν καὶ στόμα πλατεύ καὶ εὔκαμπτον μὲ ὀδόντας ὑγιεῖς μὲν ἀλλὰ τόσον ἀκανονίστους, ως εἰς οὐδὲν ποτὲ ἀνθρώπινον στόμα εἴδον. Τὸ μειδιαμά του δὲν ἡτο μὲν, ως φυντάζεται τις ἵσως, δυσάρεστον, ἀλλὰ καὶ οὐδὲν ἔξεφραζε. Τὸν κατεῖχε βαθεῖς μελαγχολία καὶ ἀνένακος θλίψις. Οἱ ὄφθαλμοὶ του ἦσαν ἀτάκτως πλατεῖς καὶ στρογγύλοι ως οἱ τῶν γάτων, καὶ αἱ κόρσαι αὐτῶν συνεστέλλοντο ἡ διεστέλλοντο ἀναλόγως τῆς ἐντάσεως τοῦ φωτὸς, ἀπαράλλακτας ὡς αἱ τῶν γάτων, καὶ καθίσταντο ἐν στιγμαῖς διεγέρσεως περιλαμπτεῖς, ἐκπέμπουσαι ταύτοχρόνως φωσφορισμοὺς οὐχὶ ἐξ ἀντανακλάσεως ἔξωτερικοῦ φωτὸς ἀλλ' ἀφ' ἐσυτῶν, ως ἡ λαμπτὰς καὶ δηλοὶς καθ' δλον δμως τὸν λοιπὸν χρόνον, οἱ ὄφθαλμοὶ του ἦσαν θαυμοῖ, ἀδρανεῖς καὶ ζοφεροὶ ωσεὶ ἀνήκοντες εἰς πτῶμα ἀπὸ πολλοῦ ἐνταφιασθέν.

Ἐφαίνετο δυσανασχετῶν διὰ τὴν κατάστασίν του ταύτην, καὶ πολλάκις ἐκαμνε περὶ αὐτῆς ὑπανιγμούς, ἐν μέρει ἐπεξηγητικοὺς καὶ ἐν μέρει. δικαιολογητικοὺς, οἵτινες κατ' ἀρχὰς ἡσιστα μὲ ἔτερον κατόπιν δμως ἔξωκειώθην καὶ ἡ ἀπαρεσκειά μου ἔξηφανισθη. Ἐφαίνετο ποθῶν νὰ ὑποδειξῃ πλαγίως μᾶλλον τὸ

μετὰ θετικότητος, δτι δὲν ἥτο ἀνέκαθεν τοιοῦτος, ἀλλ' ὅτι ἀπὸ ἐκτάκτως ὥραίου κατήντησεν οὕτω προσβληθεὶς ὑπὸ ἀλλεπαλλήλων νευραλγικῶν προσβολῶν. Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐδέχετο τὴν ιατρικὴν συνδρομὴν γηρατοῦ τινος ίατροῦ, Τεμπλετῶνος καλουμένου καὶ ἀγοντος ἐξήκοντα καὶ ἐξ περίπου ἐτῶν ἡλικίαν, μεθ' οὐ τὸ πρώτον εἶχε συναντηθῆ ἐν Σαρατόγη καὶ οὐτινος τότε ἡ συνδρομὴ τῷ εἶχε παρέζει, ως τουλάχιστον αὐτὸς ἐνόμισε, μεγάλας ὠφελείας. Ἀποτέλεσμα τῶν ὠφελειῶν ὑπῆρξεν ἡ σύμβασις μεταξὺ τοῦ πλουσίου Βέδλοε καὶ τοῦ δόκτορος Τεμπλετῶνος, δι' ἥς δ τελευταῖος οὗτος ὑπεχρεοῦτο, ἀντὶ ἀδρᾶς ἐτησίας ἀμοιβῆς, ν' ἀφιερώσῃ ἀποκλειστικῶς τὸν χρόνον καὶ τὴν ίατρικὴν του πειραν πρὸς περίθαλψιν τοῦ πάγκοντος.

Ο δόκτωρ Τεμπλετῶν, ταξειδεύσας κατὰ τὴν νεότητά του εἰς διάφορα μέρη, εἶχε καταστῆ ἐν Παρεσίοις εἰς τῶν ἐνθερμοτέρων ὄπαδῶν τῶν δοξασῶν τοῦ Μεσμέρου. Διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ καὶ μόνου εἶχε κατορθώσει ν' ἀνακούφισῃ τοὺς δριμεῖς πόνους τοῦ ἀσθενοῦς του, αὐτὸς δὲ ὡς ἥτο ἐπόμενον, ἐνεπιστεύθη τυφλῶς εἰς τὰς δοξασίας καὶ τὴν ίατρικὴν μέθοδον τοῦ ίατροῦ, δστις, ἀφ' ἑτέρου, ως δλοι οἱ ἐνθουσιασταὶ, μετεχειρίσθη τὰ πάντα ἵνα προσηλυτίσῃ δλοτελῶς τὸν προστατεύμενον αὐτοῦ, καὶ τόσον ἐπὶ τέλους ἐπέτυχε τοῦ ποθουμένου, ωστε κωτέπεισε τὸν πάσχοντα νὰ ὑποβληθῆ εἰς πολυάριθμα πειράματα. Μετ' ἀλλεπαλλήλους ἐπαναλήψεις, τὰ πειράματα ταῦτα ἐπέφερον ἀποτέλεσμα ὅπερ, καίτοι κοινότατον τὴν σήμερον ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἀνάξιον λόγου, ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκείνη ἥτο τι σπάνιον ἐν Ἀμερικῇ μεταξὺ δηλ. τοῦ Βέδλοε καὶ τοῦ ίατροῦ ἀπεκατέστη βαθμηδὸν μαγνητικὴ σχέσις ἐκδηλουμένη λίαν ἐντόνως καὶ εὔκρινῶς. Δὲν λέγω δτι ἐξετείνετο αὐτῇ πέρον τῶν ὄριων τῆς ὑπνωτικῆς δυνάμεως, ἀλλ' ὅμολογουμένως ἥτο ἐντονωτάτη. "Οτε τὸ πρώτον ἐπεχειρησε τὸ πειραμα πρὸς παραγγωγὴν μαγνητικοῦ ὑπνωτισμοῦ, δ μαθητῆς τοῦ Μεσμέρου ἀπέτυχεν οἰκτρῶς κατὰ τὴν πέμπτην καὶ ἔκτην ἐπαναλήψιν κατόρθωσε τοῦτο ἀλλὰ λίαν ἀτελῶς καὶ μετ' ἐπιμόνους προσπαθειῶς. κατὰ τὴν δωδεκάτην δμως ἐπαναλήψιν ἐπέτυχε πληρέστατα, καὶ ἔκτοτε ἡ θέλησις τοῦ ἀσθενοῦς ὑπέκυπτε ταχέως ὑπὸ τὴν τοῦ ίατροῦ καὶ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν δστε ἐγὼ τοὺς ἐσχετίσθην, δ ὑπνος τῷ ἐπήρχετο σχεδὸν ἐν ἀκαρεὶ μόλις δ μαγνητιστῆς ἔξεφραζεν τὴν πρὸς τοῦτο θέλησιν του, καὶ ἐν ἔτι δ ἀσθενῆς δὲν εἶχεν ἐπίγνωσιν τῆς παρουσίας ἐκείνου.

Ο Βέδλοε ἥτο κράσεως καθ' ὑπερβολὴν εὐασιθήτου, εὐερθίστου καὶ ἐνθουσιώδους. Ἡ ὑπερμέτρως ισχυρὰ καὶ δημιουργικὴ φαντασία του καθίστατο ἔτι ισχυροτέρα ἐκ τῆς καθημερινῆς χρήσεως τοῦ ὄπιου, δπερ ἐλαχιστανεν ἀφόβως, διότι ἀνευ αὐτοῦ ἡ ὑπαρξίας θὰ τῷ ἥτο ἀδύνατος! ἐλάχιστανε κατὰ πᾶσαν πρωΐαν γενναίαν δόσιν ἐξ αὐτοῦ μετὰ τὸ πρόγευμα, ἢ μᾶλλον μετὰ τῶν πόσιν κυπέλλου ισχυροῦ καφὲ, διότι οὐδέποτε ἐτρωγέ τι πρὸ μεσημέριας, ἐπειτα δὲ ἐπήρχετο μόνος, ἢ μόνον σύντροφον ἔχων τὸν κούνια του, εἰς μακρὸν περίπατον διὰ μέσου ἀλύσεως ἀγρίων καὶ πενθίμων ὑψωμάτων κειμένων πρὸς τὸ ἀνατολι-